

צו:

<div></div>	<div>עין משפט ונר מצוה</div>
<p>א א מיי פייצ מהלכות מלכים ומלחמותהס הלכה ב:</p> <p>יא ב מיי פיו מהל</p> <p>תשונה הלכה ה:</p>	

תורה אור השלם

- בי עוד חזון למועד יופח לקץ ולא יכוב אם יתמהמה חכה לו בי בא יבא לא יאחר:
- ומליץ לצד עלאה ימלל ולקדישי עליינו יבלא יוסבר להשקנה זמנין דרת ויתנהבון בידה עד עין ונענין ופלא עדן: דניאל ז כה
- האבלתם לחם דמעה ותשקמו בדקעות שליש: תהלים פ ו
- פי כה אמר יי צבאות עוד אחת מעט דזיא ואני מרעיש את השמים ואת הארץ ואת דים ואת התקרה: תגי ב ו
- ולכן יחכה יי לחננכם ולכן ירום לרחמכם כי אלדו משפט יי אשרי כל חובי לו: ישעיהו ל יח
- סביב שמנה עשר אלף ושמ העיר מיום יי שקה: יחזקאל כח לה
- שובו בנים שובבים ארפה משיבותיכם והנו אתנו לך בי אתה יי אלדנו: ירמיהו ג כב
- בי כה אמר יי חנם נמברתם ולא בכסף תגאלו: ישעיהו נב ג
- למימי אבותיכם סרתם מחקי ולא שמרתם שובו אלי ואשובה אליכם אמר יי צבאות ואמרתם בפה נשוב: מלאכי ג ז
- שובו בנים שובבים נאם יי בי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון:

- ירמיהו ג יד
- פי כה אמר אדני אלהים קדוש ישראל בשובה ונחת תושעון בהשקט ובבטחה תודיה גבורתכם ולא אביחתם: ישעיהו ל טו
- כה אמר יי גאל ישראל קדושו לבוה נפש למתעב גוי לעבד משלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו למען יי אשר נאמן קדש ישראל ויבחרן: ישעיהו מט ז

אצל כשציל עונותינו שרבו. לא בא משיח לסוף ד' אלפים ויאלו מה שיאלו שעדיין הוא מעוכז לבא: **שמינס וחמשה יונלין**. היינו ד' אלפים מאתים וחמשים [שנה]: **בסחלת**. היוכל האחרון הוא בא או בסופו: **כלה**. זמן הזה קודם שיבא משיח או אינו כלה דכחון היוכל בסופו הוא בא: **עד הכא לא תיססכי ליה**. עד יוכל האחרון לא תנפה לו דודאי לא יבא קודם הזמן הזה: **איססכי ליה**. חכה לו שיבא: **אשורית**. כמז שלנו אשורית שזא מאשור כדאמר צאדך פירקין (לעיל כג):

נחילות של פרס נשכרתו. שהייתי גולייך לאחד מהם: **סנינים**. דגים: **והשאר ימום המשיח**. שכלה השעבוד ומשיח בא: **מחדש עולמו**. לברוא עולם חדש: **נוקב ויורד עד הסהס**. מה תהום אין לו קץ וסוף כך אין אלה יכול לעמוד על סוף פסוק זה (י וכי קא מפרש אימת קאמר אס) יתמהמה חכה לו דאין לו סוף: לא **כרבוטונו**. אל תנפו לאותו קץ שהיו כרבוטיו דורשין: **עד עידן עידנין ופלג עידן**. עידן כעידן הגלות של מנרים והיינו ד' מאות ב' עידנין ח' מאות היינו י"ב מאות ופלג עידן ב' מאות **סך הכל אלף וד'** מאות: **וסשקמו בדמעווס שליש**. כלומר השקה אותם הקצ"ה צין גלות מנרים לגלות צבל שליש גלות אדום כי קץ גלות אדום זה יהיה לסוף ג' פעמים ת' שנים וג' פעמים ע' שנה כנגד גלות צבל דהיינו לסוף אלף וארבע מאות ועשר שנים [ב] כבר עברו ולא היה כך מנלתי כמזב צסם הרצ רבי שמואל צר דוד ז"ל: **עוד אחס מעט היא**. צנצואת חגי כתיב שהיה מתנצב כשיאלו ישראל מגלות צבל ויצנה צית המקדש והיינו עוד אחת מעט היא מעט כבוד אמן להם לישראל ואני מרעיש את השמים ואת הארץ והצאתי כל חמדת גוים ליירושלים ורע' דרש ליה לימות המשיח ולאחר חורבן והכי דרש ליה [עוד אחת מעט היא מעט כבוד אמן לישראל ואח"כ יבא המשיח ודרשה זו אינה אלא קרא אלפני הצית קאי וה"ק] עוד אחת מעט היא מעט כבוד אמן להם לישראל ושוב לא אמן להם כל ימות צית אחרון וכן היה דמלכות ראשונה שזת מלכות חשמונאי נתקיימה שבעים שנה ואע"ג דאמרין צסדר עולם דמלכות צית חשמונאי מאה ושלש ומלכות הורדוס מאה ושלש עיקר כבודם ופארכם שלא שלטה צהס אומה לא נתקיים כל כך ומלכות שניה

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

של הורדוס י"ב שנה ומלכות צן כוזיבא צ' שנים ומחלה ושוב לא היה להם מלך מ"ר. וכל הנך דרשות לאו משנה ולאו צרייתא. ל"א עוד אחת מעט היא מעט מלכות אמן להם לישראל לאחר חורבן ולאחר אותו מלכות הנני מרעיש שמים וארץ ויבא משיח. ואין דרשה זו כלום שהרי ראינו כמה מלכיות לישראל לאחר חורבן ואעפ"כ לא בא משיח שהמלכות הראשונה שהיתה להם לישראל לאחר חורבן שבעים שנה הורדוס י"ב צן כוזיבא צ' ומחלה ומנינו צסדר עולם מפולמוס של אספסיאנוס עד פולמוס של טיטוס שמים עשרה שנה ומפולמוס של טיטוס עד מלכות צן כוזיבא י"ז שנים ומלכות צן כוזיבא צ' שנים ומחלה: [נן כוזיבא. מלך צציתרן] ויפח לקץ. מיפח נפשו של מחשב הקץ שלא היה לו לצוז ולומר כיון שגשיע וכו':

יחכס ה'. הוא עצמו מחכה ומתאווה שיבא משיח: **סבינ י"ה אלף**. צירושלים של מעלה משמעי קרא צסוף יחזקאל: **צאספקלריא המאירה**. צחוק נגהו של הקצ"ה אין מסתכלין אלא תלמין ושית אצל צקלישות הנוגה לצדדין מרחוק מסתכלין כתות הרצה: **ומי נפישו כולי האי**. דלהוי צריר לן תלמין ושיתא הוו ולא פחות: **והא רבי שמעון צן יוחאי**. לא היה ידע אס אלף הס אס מאה הס אס שנים הס: **הא דעיניו צצר**. שצריכין ליטול רשות כשנכנסין להסתכל צאספקלריא המאירה צנהוו לא פחימי מתלמין צריו צדקס הנהו מספקא לן כמה הוו: **צתשובה**. אס כל ישראל חורין צתשובה יבא ואס לאו לא יבא: **דיו לאצב שעומד צאצלו**. דיו להקצ"ה שעומד כמה ימים וימינו אחר כלומר אס לא יעשו תשובה אינו עומד צאצלו כל הימים אלא ודאי קץ לדצר. ל"א דיו לאצב דיין לישראל צצר גלות אפילו צלא תשובה נגאלין: לא צכסף. לא צתשובה ומעשים טובים דאפילו אין עושין תשובה נגאלין משום דאמר חנס נמכרתס. קרי כסף צלשון תשובה: **צעלמי אסנס**. משמע צצל כרחתס צלא תשובה: **אחד מעיר**. אצרוו הצדיקים ואציאס לניין אע"פ שאין כולם חורין: **כס אמר ה'** **לכו נפש למסעצ** גוי. אותן הצוויין ומתועצין צעצירות אעפ"כ יגאלו מלכים יראו וקמו: כי

ובעונותינו שרבו יצאו מהם מה שיצאו אמר ליה אליהו לרב יהודה אחוה דרב סלא חסידא אין העולם פחות משמונים וחמשה יובלות וביובל האחרון בן דוד בא אמר ליה בתחילתו או בסופו אמר ליה איני יודע כלה או אינו כלה אמר ליה איני יודע רב אשי אמר הכי א"ל עד הכא לא תיסתכי ליה מכאן ואילך איסתכי ליה שלח ליה רב חנן בר תחליפא לרב יוסף מצאתי אדם אחד ובירו מגילה אחת כתובה אשורית ולשון קדש אמרתי לו זו מעיין לך אמר לי לחיילות של רומי נשכרתי ובין גינוי רומי מצאתיה וכתוב בה לאחר ד' אלפים ומאתים [א] ותשעים ואחד שנה לבריאתו של עולם העולם יתום מהן מלחמות תנינים מהן מלחמות גוג ומגוג ושאר ימות המשיח ואין הקב"ה מחדש את עולמו אלא לאחר שבעת אלפים שנה רב אחא בריה דרבא אמר לאחר חמשת אלפים שנה איתמר תניא רבי נתן אומר מקרא זה נוקב ויורד עד תהום יכי עוד חזון למועד יופח לקץ ולא יכוב אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר לא כרבותינו שהיו דורשין ²עד עידן עידנין ופלג עידן ולא בר' שמלאי שהיה דורש ³האכלתם לחם דמעה ותשקמו בדמעות שליש ולא כרבי עקיבא שהיה דורש ⁴עוד אחת מעט היא ואני מרעיש את השמים ואת הארץ אלא מלכות ראשון שבעים שנה מלכות שניה חמשים ושתים ומלכות בן כוזיבא שתי שנים ומחצה מאי יופח לקץ ולא יכוב א"ר שמואל בר נחמני אמר ר' יונתן א"חיפח עצמן של מחשבי קיצין שהיו אומרים כיון שהגיע את הקץ ולא בא שוב אינו בא אלא חכה לו שנאמר אם יתמהמה חכה לו שמא תאמר אנו מחכין והוא אינו מחכה ת"ל ⁵לכן יחכה ה' לחננכם ולכן ירום לרחמכם וכי מאחר שאנו מחכים והוא מחכה מי מעכב מדת הדין מעכבת וכי מאחר שמדת הדין מעכבת אנו למה מחכין לקבל שכר שנאמר אשרי כל חובי לו ⁶אמר אביי ⁶לא פחות עלמא מתלתין ושיתא צדיקי דמקבלי אפי שכינה בכל דרא שנאמר אשרי כל חובי לו לו בגימטריא תלתין ושיתא הוו איני והאמר רבא דרא דקמי קודשא בריך הוא תמני סרי אלפי [פרסא] הואי שנאמר ⁶סביב שמנה עשר אלף לא קשיא הא דמסתכלי באיספקלריא המאירה הא דמסתכלי כולי האי ⁶והאמר חזקיה א"ר ירמיה משום רשב"י ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הם אני ובני מהם אם שנים הם אני ובני הם לא קשיא הא דעיילי בבר הא דעיילי בלא בר אמר רב כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה ומעשים טובים ושמואל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו כתנאי ר' אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם אין עושין תשובה אין נגאלין ⁶אלא הקב"ה מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן ⁷ישראל עושין תשובה ומחזירן למוטב תניא אידיך ר' אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה נגאלין שנאמר ⁷שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם אמר לו רבי יהושע והלא כבר נאמר ⁸חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו חנם נמכרתם בעבודת כוכבים ולא בכסף תגאלו לא בתשובה ומעשים טובים אמר לו רבי אליעזר לר' יהושע והלא כבר נאמר ⁹שובו אלי ואשובה אליכם אמר ליה רבי יהושע והלא כבר נאמר ¹⁰כי אנכי בעלתי בכם ולקחתי אתכם אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון אמר לו ר' אליעזר והלא כבר נאמר ¹¹בשובה ונחת תושעון אמר לו ר' יהושע לרבי אליעזר והלא כבר נאמר ¹²כה אמר ה' גואל ישראל וקדושו לבוה נפש למתעב גוי לעבד מושלים מלכים

מסורת הש"ס

^(א) סוכה מה: ע"ש, צ ג"ז שס:
^(א) צירושלמי הגי א"ל ר"ה, ד) ס"א שאין קץ למשיח אלא אם,

גליון הש"ס

גבי לא פחות עלמא. ועיי' במ"ר צראשית פי' ל"ה שס איתא לא פחות מתלמין צדיקי ועיין במ"ר צמדבר פי' ג':

הגהות הגר"א

[א] גבי ותשעים. נמחק וי"ב שלשים (עיי' בע"ז טי צי וצמוס' ד"ה לאחר):
[ב] [רש"י ד"ה ומשקמו סו'] עשר שנים. עשה כאן נקודות להפסיק ומינת וצבר עברו וכו' עד בר דוד ז"ל נמחק:

מוסף רש"י

ובעונותינו שרבו יצאו. משני אלפים אחרונות מה שיאלו ומשיח לא בא (ע"ז טו). אשר כל חובי לו. המחכים לכת שהוא כמנין לו (סוכה מח:). ראיתי בני עלייה והן מועטין. רואה אני לפי משהה הנכיות שצני עלייה, כת מועטים הם (טו). בבר. צראות (טו). בלא בר. צלא צרות, מועטים הן וצנהוו קאמר אני ובני מהם (טו).